

objem o hu-
i nima
tega edragi-
rtic o ntoma
to žu-
Slov.
— le-
tacega au je
norala ko si
hajc,
kak i tako
a bo-
letaš gledaš
š čes
pnika epeka
ruštu te že
nega“
aj bo
t.d.?
zdaj
dali
drn-
knji-
robili
obeko
ža in
brez
erjati
naj-
ko-
Mo-
opis
časyl
Dasi-
rani“
razun
e pre-
al iz
ikoda
e ta
naziji
noški
take
res-
po-
arjh
j ga
si k
al...
spo-

juhe družbe. Zdaj nas napadajo v „fihposu“, da smo „nemčurji“, „privandranci“ in bogve lije ve. Dobrol! Vi pišete, da bi kakšno društvo osnovali, kmeme „izobraževali“, da bi ustupili od naprednjakov. Ali mi stojimo trdn na stala. Saj imate vendar že društvo osnovano pri „snops-apotekerju“; saj slišimo, kako so pojeti v cerkvi, da človeka strah in groza deli. To društvo se menda imenuje „Branntin-Bruderschaft“. Tako izobraženi Talar naj vendar to društvo med službo božjo zapri, a bi nas ne motilo z alkoholskimi glasovi med obrobo. Tudi za organista bi bilo društvo dobro, da bi se manir naučil ker ne ve, da se je „dobar“ ali „Hvaljen bodi Jezus Kristus“, kadar se gre mimo človeka. Ali bomo mite tebe pozdravljali? Od koga pa živijo? Kaj je župan pravite k temu da od vaših svetovnikov ni miru? Plodove razdirajo pa okna razajo ob večjih praznikih, sploh ne pustijo pri mir, kar je poštenega. Letos je slaba letinja, a bala bogu bo že še nekaj; seveda, za črno hodi premalo, ker bi radi vse noči pijani tivali. Eden teh možkarjev ima baje že ide na pošti. Na svodenje!

Farani Iz Razborja pri Trbovljah. Dragi „Štajerc“! Nas menda še nikdar nisi dobil poročila. Tisti pa ti moram, kako hodi fajmoštrova kučica pod kor gledati, kakšni so ljudje. Potem pa to bizo fajmoštru pove. Mene je neko nečelo hudo opazovala. Povedala je potem fajmoštron, da sem ruder in ta me je hitro spoznal za „indobnega človeka“. Tudi napram drugim je to govoril. Ko je v fari toča pobila, rekel da so temu otroci krivi, ker so cigarete kažejo pa je izvedel, da nekdo „Štajerc“ bere, in v cerkvi dejal, da ga bode škofu naznam, da bode zaprt in kar je več drugih neumit. Pri nas je župnik pač največji gospodar.

O p u r e d n i s t v a . Možje! Ne pustite se smutiti Škof sam bere „Štajerc“ in zato je laž, da nam ocita!

Podgorje pri Slovenjgradcu. Slavno uredstvo! V Vašem listu z dne 28. julija je pričlen popravek župnika Pečnika iz Podgorja Bečnice na ljubo Vám pa naznjam, da je bil tudi v Vašem listu z dne 14. julija t. l. određeno da zadnje črke resničen in je sploh sramota za župnika, da se je hotel s § 19 oprati. Letaš je znano, da je župnik Pečnik gostilnik, vsakemu je znano, da izvršuje gostilniško sam z natakarico in svojo sedaj čedno, in kuharico. Ja, že vsakemu otroku je znano, da je župnik ljubezno zdaj okoli natakan, sedaj okoli svoje mlade kuharice muze. Župnik, zakaj pa tajite to, kar je resničen in kar je vse znano? Ali se bojite, da bi prejšna Marička to zvedela? No, prihodni Vám bodoemo pa še od Maričke nekaj poslati; saj Vi tako sami najbolje veste kako je stalo in kje? Sedaj pa še nekaj! Vi Župnik Pečnik ste občinskemu odboru, da hočete gostilno za cerkev, namreč da boste dobile od gostilne za cerkvena poprava, in sploh za cerkvene potrebuščine. Občinski Župnik Vám je to verjel in je le valed tega priznal, da ste dobili koncesijo. Sedaj pa, ko že nate tako dolgo gostilno in ko se je gotovo upravilo že mnogo čistega dobička, pa nočete vasi obljubi nič več vedeti in gre ves dobitek v Vaš žep. Tudi črez to bodoemo še pozneje posvetili, mogoče celo pri sodnji. Cerkveni občini pa svetujemo, naj privoli temu župniku, ki smo v Podgorju zraven gostilne še kramajo poslati, cerkev pa naj potem zapre, ker prav ne more zraven toliko poslov še svoje vrake službe opravljati.

Iz Mihovca na ptujskem polju. Dragi „Štajerc“! iz Mihovca ti poročam črešnjevsko zanimosti od twojega prijatelja g. župnika Sušnika. Dne 2. julija šel sem na Črešnjevce ter jaje iskati kateri bi bili v delu v črešnjevskem gradu. V Črešnjevcu neznan šel sem proti vasi, kjer sem si mislil farovž; slišal sem v pogovoru velik krik in pokanje, ki pomeni pretepi. Tisti sem si tukaj pač ne more biti farovž. Tisti tega sem vprašal okoli stojecje smejajoče ljudi, kje da je pravzaprav farovž. Ljudje mi namigajo, da je vendar le tukaj. Presečen vprašam: Za božjo voljo, kaj se pa vendar tukaj godi? Poslušalci so mi odgovorili, da so pretepali neka Ana in stara Kulka, ka-

teri baje brani župnikovo neklonjenost svoji hčerki Miciki. Po končanem pretepu sledil je jog in grozno pokanje z vratami ter psovke, kakor „prokleta k...“ itd. Na moje daljno vprašanje, kaj bode k temu župnik rekel, odgovorilo se mi je, da to ni nič novega, da je v času še hujše, da se pretepavajo babure celo zunaj farovža, da so se enkrat celo pred cerkvijo po tleh metale in da mora župnik s kislim obrazom molčati, kajti razburjene babnice bi v jezi bogve kaj razdele! Pri neki takri priliki so zdivjane babnice župnika v zid stisnile ter je Kulka zavpila: Župnik, mir, ce jaz pri sodnji zinem, potem ti Bog pomagaj! — Par dni pozneje sem slišal, da je župnik s silo zabranil, da se ženske niso k sodnji podale. Kulka je imela od pretepa črne bunke. Ljudje so šli in tudi jaz sem šel svojo pot. Zdihnil pa sem glasno: moj Bog, tega pa še nisem doživel, ako ravno sem star. Preje sem mislil, da „Štajerc“ o črešnjevskem farovžu res preveč piše. Ali pri tej priložnosti sem videl, da je vse resnica! Pa še druge, zanimive, neverjetne in vendar resnične stvari sem slišal. Morda ti, dragi „Štajerc“, o tem še poročam. Za danes naj zadoštuje to, kar sem na lastna ušesa slišal. Ako bi to od drugih slišal, ne verjel bi za noben denar. Zdaj pa verujem tudi drugo! Poročal pa sem ti to ker se mi je zagotovilo, da te črešnjevski župnik pri vsaki priložnosti na prižnici in v spovednici blati in še celo mirne kapeplane k temu prigovarja. Ja, ja, pri sv. Bolfengu so „pridnega“ župnika zaprljali; tako daleč že že „hudobni“ svet duhovnike „zatiruje“... Moj Bog, vera peša!

Mihovski pogorelec. Pobrež pri Prijovi. Eden od farskih podrepnikov se je predbrnil našega ljubljenega krčmarja v „Fihposu“ obrekovati, pravati in čezenj lagati, češ da mu je pijače zmanjkalo. Sram te naj bo, ti črnuh, da se predbrnes čež to pošteno hišo pravati in lagati! Mi sosedje že vemo, kaki da je. Ranklanova gostilna obstoji dalj časa kakor pa ti čanjevec! Sosedje in naprednjaki.

*

Iz Kamena in Škocijana na Koroškem. V eni zadnjih številki „Š-Mira“ napada neko dopisunče Kamensko požarno brambo, vkljub temu da njega nič ne briga. Bramba je ustanovljena Bogu v čast, bližnemu v korist. Kaj pa je zbralno družbo v Škocijanu, ki se je ustanovila pred letom in katere ustanovitelj je Peregrin Vuncelk v Celovcu? Udjde družbe so večinoma mladi zaljubljeni fantje. Ako si natančnejše ogledamo to družbo, vidimo takoj, da gospod vodi telj ljubi svoje člane, še bolj pa svoje članice. Kaj pa je s cerkvenimi pevci? Pač isto kot zbralno družbo. In več družega še vemo, kar tudi ne bodoemo zamolčali. O mila nedolžnost, oj kje si doma! Obzalujem te, ti naš ponosni Škocijan... Za danes dovolj!

Prijatelj. **Št. Vid v junske dolini.** Hujšča v duhovski skupnji in kolporter „Š-Mira“ je itak znani Svaton. Neverjetne laži, ki jih trosi v zadnjih številkah te cunje, presegajo že vse meje! Svaton obdolžuje tukajnega učitelja in tukajnega poštenevga upravitelja, da sta povročitelja zadnjih škandalov. Mož bi moral pač vedeti, da ta dva gospoda takrat sploh v Št. Vidu bila nista, temveč sta morała roparski napad na naprednjake, katerega je povročil črnuh, šele videti ko sta šla domu. Črna tolpa se je zbrala okoli 8. uri zvečer, oborožena s palicami in poleni, v farovžu, kjer se jih je napojilo močno z alkoholom. Ko so prišli ti divjaki iz farovža v vas, napadli so najprve mirnega pasanta; pretepli so ga v pisanem stanju in ga potem za odpuščenje prosili, čež da so se zmotili. In romali so naprej, ti piani napadalci, dokler ni prišlo do krvavih dogodkov. Imamo priče, da so dobili po teh sramotnih junashkih činih v farovžu zopet pijače! Seveda je tukajnji upravitelj to takoj drugi dan oroznikom naznani, ki so tudi na podlagi tega naznanih brezstrankarsko poizvedovali. Kdor pozna težko orožniško službo, ne bode toliko brez sramen, da bi jim očital strankarstvo, kakor se to predbrne „Š-Mirov“ dopisun. Laž je nadalje, da je glavarstvu znano, da je bil administrator med nemirnimi; pač pa so orožniške poizvedbe dognale, da je Svaton povročitelj vseh nočnih nemirov. Dotični oroznik je imel tudi srečo,

da je dobil Svaton pri slavnosti zmage. Bilo je to v nedeljo po omenjeni bitki. Svaton je plačal fantalinom 2 soda pive, enem fantu tudi kosilo, ter mu dal 1 K za posebne „zasluge“. Svaton je postal to nedeljo do pol 11. ure v dnužbi opijanjenih fantov. Sicer je to vedno njegova družba. Peljal se je mimo gostilne Wiltischnik in zavpil g. upravitelju „Heil“. Neki v gostilni navzoči „črni“ je bil valed tega zelo razbarjen. In tako hujščajoče divjanje imenuje Svaton „mirni nastop“. Menil je tudi, da se ne more niti žeje pogasiti!!! Ljubi čitatelj, ako se pride iz krčme, v kateri se je spilo ravno 2 soda pive, in se govori potem še o žeji, — potem se pač vse neha. Svaton očita upravitelju, da kroka cele noči. No, g. upravitelj se še ni nahajal nobeno noč v tuji krčmi, pač pa naš dušni pastir. 4. t. m. se je Svaton tako opijanil, da je poklical nekega posestnika in mu je hotel prodati farovž. Ali ni zmešan? Prebil valci pravijo, da je. Drugo nedeljo je pijačeval zopet pri voglarju in je prišlo do budih prizorov z gosti. Pri svojih nočnih patruljah je izgubil Svaton pot in je moral poklicati nekega fanta, da mu je ta pot pokazal. Tudi je ob polnoči nadzoroval, kdo prihaja na okence neke lepe deklne. Kdo zasleduje fante na vsaki krčki? Svaton! Ali je skrbel ta fajmošter za dušni blagor tistega fanta, katerega je napadel z nabasano puško in ga pretepal s kolbno, da je bil ves črn, ker se je šel sprečanjati z njegovom deklom? Ali skrbil Svaton za dušni blagor, ko hoče stare ljudi, ki su čez 20 let v vasi, vun spoditi? Ti ljudje imajo vsi sinove, ki jih varujejo. Ljubi Svaton, mi ti z lepim svetnjem: Bodи mirem in obnašaj se, kakor se spodobi za duhovnika! Potem bo vse mirno. Ako pa bode sejali nemir, potem bodeš tudi nemir žel.

Novice.

Zakaj lažete? Nekaj čudnega tiči v naravnih domačih političnih strank. Povsed drugje skušajo stranke prepričati svojega nasprotnika z močjo svojih nazorov, s programom. Za svoj program, to je za skupnost svojih nazorov, se potegujejo, se borijo in zavzemajo. Pri nas pa je naravnost nasprotno. Naše politične stranke skušajo vedno prikriti svoje nazor, pokazati se v drugi, neresnični luči, — vso politično delo teh ljudi obstoji iz tega, da varajo ljudi! Dokazov dovolj! Vsakdo vendar razume, da je Grafenauer do srca klerikalec v besede najslabšem smislu. Saj so ga vasilili koroškemu ljudstvu politikujoči duhovniki, katerih edini cilj je, premagati izobrazbo in uresničiti nadvladlo klerikov, ki naj bi bila močna in nepremagljiva kot nadvlada srednjo-afrčanskih zamorskih vladarjev. In vendar, — vkljub temu, da ve to celi izobraženi svet, — se Grafenauer ne upa na dan, se skriva s svojimi nazorji, ima tako slabo vest, da taji svoje lastno prepričanje! Priučil se je vsega tega od kranjskih klerikalcev, ki so se imenovali najprve „katališko-narodna stranka“, potem „krščanske socialistice“, nadalje „krščanske demokrate“ in končno „slovenska ljudska stranka“. Take politične stranke so podobne komedijantovskim šotorjem, ki jih vidimo v „Wurstelpraterju“; zunaj so kričeče pobarvane in nepremehoma vpije komedijant: „Nur herrrrreinspaziert“ — ter obljubuje, da se vidi ne vemo kakšne vse krasote; notri pa vidiš kakšnega teleta z dvema glavoma ali pa staro baburo s prevelikim trebuhom... Isto kakor na Koroškem in Kranjskem opazujemo in na Štajerskem. S kakim hrupom in pompom je razglasil od „Domovine“ odslovljeni Vekoslav Spindler vulgo Fedorov, da leži zmaj klerikalizma na tleh, ker ga je on, mogočni „Siegfried“ uničil. „Nur herrrrreinspaziert“ je vpil gospod Fedorov in mislili smo, da vidimo mrtevga črnega zmaja; — ali videli smo le najnovješča „krščanska demokrata“ Röbleka ter Ježovnika... Zakaj lažete? Povjeite naravnost, da nimate naprednih nazorov, da se bojite svobodomiselnosti, da ste še vedno v verigah črne teme!... In isto je s klerikalci. Vsakdo ve, da klerikalizem ne more biti „naroden“ ker ima edini cilj, ustanoviti kraljestvo farje in središčem v Rimu. Vsakdo ve, da klerikalizem ne more biti „delavski“ ali „kmetski“. Kako bi moral biti maček prijatelj miši? In

vendar se imenujejo črnuhi nakrat „kmetski zvezarij... Zaka j lažete? Edini odgovor je: vi lažete, ker ste prepričani, da so vasi nazori napačni, nič vredni, — vi lažete, ker ko bi ne lagali, bi vas ljudstvo že davno pomedlo iz pozorišča...“

Iz Spodnje-Štajerskega.

„Narodni list“ se trudi z občudovanja vredno vstrajnostjo, da bi dosegel stališče svetovnih listov a la „Posavska straža“ ali „Naš Dom“. Na tej poti mu seveda ne bodo sledili. Mi se le smejo, kadar govorita ta dolgočasni list o sebi s tisto samohvalo, o kateri se pravi, da se pod mizo vala... „Narodni list“ pravi, da hočemo „Štajerc“ tudi na Kranjskem razširiti in dostaviti temu modro besedo: „Naše pomilovanje!“ Res, pomilovanja vreden je Spindlerjev list. Da bode jeza še večja povemo zopet enkrat, da nimamo naročnikov le na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem, temveč zelo veliko na Nemškem in v Ameriki. 100 proti 1 stavimo, da je število naših naročnikov le v inozemstvu veliko večje nego število vseh naročnikov „Nar. listu“. In zato — naše pomilovanje. — „Narodni list“ pa se dela tudi modrijana in pravi: „Štajerc je slovensko pisani list, izdajan od nemške stranke“, temveč „izdajan od Nemcev“ je rekel Malik. Mi nismo odvisni od nobene druge stranke, ali prikrivati tudi nočemo, da so pričeli Nemci „Štajerc“ izdajati, tisti Nemci namreč, ki hočejo bratsko razmerje z Slovenci. Dragi „Nar. list“ naj se torej potolaži. Za lažmi in hujskanjem si ne bode pridobil naročnikov in ljudje bodo vrgli kmalu ta list za peč, kakor so vrgli „Mladoslevence“ in druge ednake plodove nezrelih možgan!

Vurkeli laže. V „Slov. G.“ pravi, da je Puklo trobil socialnim demokratom na rog v neki gostilni. Ako Vurkeli to dokaže, dobri 1000 gl. ne samo kron, če pa ne dokaze in če je on tisto pisal, kar nihče ne dvomi, potem pa pravim, da je grdo in hudobno lagal! — Neki dobrovoljci so se namreč kratkočasili stem, da so na papirnate škarnicje trobili. Med tem se je pa pripeljal Vurkeli. Zatrobili so martvaški marš, ker je Vurkeli enemu hotel požreti celo dedenščino 500 gl., pa mu je nazadnje še tistih 100 gl. iztrgal, ki je Vurkeli že v zobe držal. Enega drugega je pa hotel poškodovati stem, da je kot občinski tajnik naredil vedoma lažnivo poročilo na davčno oblast. In ker je Vurkeli z vsem tem pogorel, zato so tako žalostno trobili.

Kdo te cinek Vurkeli

Je lagat učil?

Nihče; tak sem že od nekdaj bil!

Prvaški divjaki. Preteklo nedeljo se je vršil v Vojniku prvaški shod, na katerem so hujskali večinoma smrki fantiči, ki bi se moralni še kiklice svoje mamice držati. Posledica hujskanja se je vidila drugi dan. Pred nemško šolo je rastel lepi, mladi hrast, katerega so mladi divjaki ponoči odzgagli. Tako zapelje slepo hujskanje mlade fantastine. Upamo, da bode dobila žandarmerija te lobove!

Iz Pobreža pri Prihovi nam pišejo: Župnik pride k svoji Zimerlici in razvije se ta-le razgovor: „Vaju časti vredni gospaud, kak su zdej noši vašoni jezni namej, tak da se ne vujpam nikamur več po mlajšku jit.“ — No zakaj pa? — „Ja vajste, ku sm njim vse puvajdal, dav je ke pri Ranklinu piu nu pa keda da je biu Bezenjik tam.“ — Tako se je Zimerlca jokala proti župniku, ker so se zvedele njene laži in hinavstvo ter njeni telegrami. Župnik jo je tolažil in obljudil, da bode Pobrežane v kozji rog spravil, Zimerlca pa bode imela zato odpustek. — „Ja vajste, le za mlajšku me skribj, ku tak roda kofej jajm.“ — Mi pa nato rečemo: Zimerlca, le predi zanaprej po mleku, ker mi vemo, da ne moreš več za babico iti in po gostijah ter sedminah kuhati! — No, tak pa z Bogom, Zimerlca, z Bogom! — „O jej, ko ži grejo, tej pa še ne prijeđo; njim bom ži še ke nuvega puvajdla; v nedulju prije zmiram veliko ljudi h Rankelnu. Tej pa zdrovu gospaud femajštar“...

Kje je oblast? Pisali smo o „koštrunbirtu“ Gajšku v Poličanah. Ker je mož prodajal klobase in meso o krepane živali, je več oseb na tem obolelo. Dve osebi sta vzeli to bolezen v grob seboj. Vkljub temu ni doslej oblast ničesar storila. Kje je torej oblast?

Šparkasa v Brežicah. Stanje vlog je znašalo koncem julija 1907 kron 1,228.672 03; posojil pa na hipotekah kron 921.505 02 in na menicah (Wechsel) kron 95.801 80.

Vitanje. Zdravnik dr. Karl Kokoschnegg v Vitajnu je imenovan distriktnim zdravnikom za Vitanje in okoliške občine. Dr. Kokoschnegg je obče spoštovan in se prebivalstvo tega imenovanja zelo veseli.

Sejni na Štajerskem. Dne 12. avgusta: Sv. Jurij, južna žel. (živinski): Sv. Lovrenc pri Mariboru (živ.); — dne 13. avgusta: Ormuž (živinski), Feldbach (živ.); — dne 14. avgusta: Gradec (žitje, mrva, slama, les); Ptuj (veliki živinski sejem); Maribor (živinski); Breg pri Ptaju (živinski); Gradec (živ.).

Podpore vsled toče. Kakor znano so bili lansko leto posestniki občine Planina vsled toče in mrazu hudo oškodovani. Posestnikom se je dovolilo iz državnih sredstev podpore 8500 K, katere so se 21. junija in 25. julija po glavarju grofu Attems razdelile.

C. k. namestnik si je ogledal v spremstvu okrajnega glavarja in vinogradniškega nadzornika pretekli pondelek nekaj po toči prizadetih vinogradov. Vse je lepo; le čudimo se, da se ne pustil spremeti na tej poti od kakšnega zastopnika okraja.

Požarna brambe okraja Marenperg so obdržale 4. t. m. svoj okrajni zbor. Zastopane so bile brambe iz Marenperga, Saldenhofna, Sv. Lovrenca pri Mariboru, Pekre in Vuhreda. Vaje je obdržala bramba iz Vuhreda in so se drugi požarniki kar čudili tej izvežbanosti. Prihodnji zbor bude drugo leto v Marenpergu ali kje druge.

31 let požarni brambenik! Požarni brambenik g. G. Javornig v Vuhredu služi že 31 let v tamošnji brambi. Cesar ga je odlikoval z medailjo. Častitamo vremenu možu!

Tatvina v Ptiju, o kateri smo že zadnjič poročali in pri kateri je trgovec Slawitsch tako hudo prizadet, še vedno ni pojasnjena. Na naš zadnji poziv se je trgovcu eden tatov naznani. To je čevljar Fr. Koletnik, ki že sedi. G. Slawitsch se zahvaljuje za naznanko. Kdor še kaže, naj to nemudoma naznani.

Kobilice so, kakor smo že poročali, napravile v okolici Laškega trga veliko škode. 28. p. m. sta si ogledala to škodo generalni tajnik c. k. kmetijske družbe Juvan in načelnik laške filialke nadučitelj Valentinitsch. Po pregledu se je poslalo vladni sledčeve predlage: 1. V poškodovanih občinah naj se ceni takoj škodo in to glede zmanjšanja rasti lesa, glede izgube pri listju (stelji), glede škode v vinogradih in drugih kmetijskih kulturah. 2. Nadalje naj se urednišči primerni odpis zamlijskega davka in podpare iz dotičnega sklada. 3. Posestnikom naj se odškoduje za izgubo listne stelje s t. zv. „Torfstreu“. Cela zadeva naj se smatra za nujno. Nadalje naj se preštudira to najnovejšo škodo in kadar bi se kobilice zopet pokazale, naj bi se na državne troške vse storilo, da se odpravi tega škodljivca, ki se je razširil zelo hudo zlasti od 90. let naprej.

Ustrelili je v Gornem Gradu italijanski dełavec Antonio de Giusto svojega tovariša Guido Ditaro. Ditaro je smrtno nevarno ranjen.

Svojo mati ubiti je hotel 30. p. m. neki Pavličič v Kapelah pri Zg. Radgoni. Zaradi nekega teleta se je sprl v vinograd z materjo in je končno 58 letno žensko z orodjem težko po glavi udaril. Surovež je pobegnil.

Grozna nesreča. Posestnik Gorišek iz Tepine pri Konjicah se je peljal s težkim vozem iz Oplotnice. Presenetila ga je nevihta in mož se je skril pod vozno plahlo. V bližini vasi Dobroboca pa se je voz prevrnil in moža ubil. Šele drug dan so našli nesrečneža z razbito črepinjo.

Umrl je po dolgi bolezni posestnik in gospodin Ignac Alt v Sv. Antonu v Slov. Goričah. Pokojnik je bil splošno spoštovan poštenjak, za katerim žaluje vsa okolica. Bil je naprednega mišljenja in tudi mi mu pošiljam zadnje iskrene pozdrave v grob. Na počiva v miru!

Hipno umrla je t. m. v Št. Vidu pri Ptuju poštarica Rafaela Čestnik. Nesrečnica je bila še 28 let stará. Bila je zelo naprednega mišljenja in priljbljena. R. i. p.!

Dr. H. Benesch †. V sv. Lenartu Slov. Goričah je umrl dr. H. Benesch, vrli naprednjak, ki je žrtvoval celo svoje življenje ljudski stvari. Zanjica mu bodi lahka!

Prva jetničarica v Mariboru. V okrožju sodniji v Mariboru je nastopila službo prvejetničarica (Gefangenenaufseherin) gdje. Fa Kroschl. Zopet nov posel za ženske.

Letni sejem v Ptiju, obenem sejem s kaj in govedo se je vršil 5. avgusta, svinjski sejem 7. avgusta. Prignal se je 456 konj, 2280 goveje živine in 846 svinj. Vreme je bilo lepo in promet zelo živahen. Tudi kramarski sejem je bil dober. 21. avgusta se vrši zopet sejem konji, govedo in svinjami. 14. avgusta pa življenjski sejem.

Kap je zadelo župnika Kolemina v Ilju v Slov. Gor.

Iz Trbovelj se poroča: V ljubljanskem bolnišnicu je umrl znani vodja socialistov Karl Kogar. Pokojnik je bil vse življenje hudi nasprotnik klerikalizma. Bil je poštenjak. N. p. v. m.!

Velika železniška nesreča. Blizu poslopja Spielfeld se je pripetila 6. t. m. velika železniška nesreča. Tržaški brzovlak je trčil v neko lastno motivu. Obe mašini in celo vrsta vozov je bila razbitih. Kurjač Joh. Ziesl je bil takoj mrtven. Ves razmesarjen je ležal v svoji krvi. Strjev vodja K. Weith pa je bil težko ranjen in v upanju, da bi okreval. 19. potnikov je bilo ranjenih.

Požar. V Cerkovcih pri Mariboru je pogorelo posestnemu g. Jesenko gospodarsko poslopje. Le delo mariborske požarne brambe je prepričilo večjo nesrečo. Prebivalci so bili zato poslužili prijazni in so radovljivo pomagali. Bi je neki otrok začpal.

Vodi našli so posestnika Jagodiča iz Zg. Bistrice, ki se je 21. p. m. zgubil. Nesrečni komaj 45 letni mož je bil v dobrih razmerah in dalje časa občinski predstojnik. Gotovo se mu je zmešalo. N. p. v. m.!

Otok utonil. V Šatenbergu pri Slov. Goričici je utonil 2 letni otrok posestnika Kušnara v gnojnici. Pazite na deco!

Utopil se je pastir posestnika Mastena Pušenči pri Ormožu. Fant ni znal plavati.

Umrl je v Zreči tamošnji nadučitelj in častni občan g. Ludovik Tribnik. Pokojnika pa vse ljubilo. R. i. p.!

Iz Koroškega.

Ljubljanski „Mir“ divja. Železno čelo mora imeti človek, ako hoče zagovarjati čime, ki v posledica klerikalnega hujskanja. Poročali smo v zadnje številki o uboji v Klobasnicu. Zagovarja, da je „Mir“ celo zadevo prelagati, kako upraviti iz klerikalnega uboja naprednega zločin. V ta namen je prinesel „Mir“ v 33. številki dolg članek, napoljen z lažmi, psovimi in kletvijo. No, to mu ne bode pomagalo. Nenadna moč na svetu ne pomore prikriti resnici, da je bil ubiti Zirgoj naprednega mišljenja, ubijalec Lužnik pa klerikalnega, — da se je vnel prepričanje, da bi bilo dobro, da bi vse izpostaviti, da bi klerikalci tako nevsmiljeno ne hujskali.

„Mir“ sam prizna, da je bil ubiti Zirgoj naprednjak, ker psuje mrljica z besedami, nečarsi hujščaka. Najdivejši narodi spoštajo mrljice, — „Mir“, klerikalni, pobožni, „Mir“ pa meče svojo besno kletavo na sveži grob ubitih kmetov. Tako stoji stvar in tega ne bodo izboljšale „Mirove“ psovke. Niti sanjalo se nam ni da bi opovsal vse Slovence kot narod nizajcev, morilcev, zločincev. Ne, pretežna večina slovenskih Korošcev je poštenega značaja in le tisti so podivljani, ki sesajo v sebe strup klerikalstva. „Mir“ se tudi zamanj trudi da bi izboljšalo uboja od svoje stranke. Proč z „Miron“, ki pač tako grdo resnico, proč z „Miron“, ki vzgaja s podivljano svojo pisavo take plodove!

O uboju v Klobasnicah se nam glede nešramnih „Mirovih“ laži še sledi počora: Ali pride „Mirov“ urednik Ekar v Klobasnic, naj se pusti vsaj resnico poročati. Potem ne bo prišel obložen z nesramnimi lažmi v Celovci. 1. Ni res, da se je Zirgoj pri požarni brambe

juja pričevanja priučil, kajti že pred ustanovitvijo bila m... Gor. je tem... ožni orva Šani onji jem go... in n je m s opet Št. lniči všek. otnik staje niška loko- bilo urtev. roje- in ni lako pogovorje repre- pot Baje z Zg. rečni ah in e mu r. Bi- Šnerja na viti. lj in ka je mora ki so smo Zdaj če na- predni 3. šte- vki. No- nica, nega kle- z po- ostalo, jskali! Oj na- nem- štujejo r" pa obitega izbri- am ni, d ubi- na ve- značaja strup bi vrgel lirom", m", ki lodoval! de ne- : Ako ce, naj e bode brambi

pričevanja priučil, kajti že pred ustanovitvijo bila m... Gor. je tem... ožni orva Šani onji jem go... in n je m s opet Št. lniči všek. otnik staje niška loko- bilo urtev. roje- in ni lako pogovorje repre- pot Baje z Zg. rečni ah in e mu r. Bi- Šnerja na viti. lj in ka je mora ki so smo Zdaj če na- predni 3. šte- vki. No- nica, nega kle- z po- ostalo, jskali! Oj na- nem- štujejo r" pa obitega izbri- am ni, d ubi- na ve- značaja strup bi vrgel lirom", m", ki lodoval! de ne- : Ako ce, naj e bode brambi

je zadušila svojega novorojenčka. Orožniki so jo odgnali v ječo v sv. Lenartu.

Strajk končan! Strajk delavcev pri taverškem tunelu je končan. Nekaj delavcev je odpotovalo, nekaj pa jih je pričelo delati pod malo zboljšanimi pogoji.

Z dinamitnimi patronami je strejal neki delavec pri žeganju v celovski okolici. Tretja patrona mu je odtrgala levo roko.

Po svetu.

"Red Star Linie" (telegrafično poročilo): Poštni parnik "Vaderland" priplovil je glasom brzozava dne 30. julija v popolnoma dobrem stanju v Novi Jork.

Slepca snedel. V neki vasi pri Rottweilu na Švabskem je snedel neki fant slepca in to za zastavo steklenica pive. Fant je podoben Kitajcem, ki se tudi od kač redijo.

Grozna železniška nesreča. Preteklo nedeljo se je zgodila na Francoskem grozna železniška nesreča. Osebni vlak, ki je vozil proti Boitierju, je skočil na mostu čez reko Loire iz tira in padel v valove. Po zadnjih poročilih je prišlo nad 50 oseb ob žravnem.

Koliko stanejo vojske? Vojni stroški so za Dansko (leta 1864) 144 milijonov markov, za Avstrijo (l. 1866) 480 milijonov, za Francosko (1870) 7892 milijonov, za Rusijo (1877—78. l.) 3440 milijonov in (leta 1905 z Japonsko) 4937 milijonov. Kako velikanske svote so to in koliko dobrega ter koristnega bi se lahko z njimi doseglo. Ali boj in prepriči vladajo in ni upanja, da bi kmalu ponehali.

Repato zvezdo (kometa) se zdaj lahko vidi. Zjutraj, ob $\frac{1}{3}$. uri najdeš globoko pri obzorju na jutranjem nebu večjo zvezdo, ki jo izpoznaš takoj za nenesadno. Ako imaš daljnogled, videl boste tudi "rep". Komet bode vedno svetlejši in 4. septembra najbolj svetel.

Najnevarnejši ropar na Srbskem, Radoje Karadžić, je bil te dni v Kasni od orožnikov ustreljen. Karadžić je v svojem življenju več kot tucat ljudi umoril. Grozno se je maščeval nad tistimi, ki so proti njemu pričali. Vse se ga je balo; zdaj je vendar pokončan.

146 milijonov krov globe. Pred amerikansko sodnijo je bila obojevana velekapitalistična družba "Standard Oil Company" zaradi raznih dejanj na 146 milijonov krov globe. To je pač največja globe, ki se je kedaj izrekla. Ali "Oil Company" ne bode tega čutila. Kajti ta družba je najmogočnejša zveza petrolejskih magnatov in je njen načelnik Rockfeller.

Ljubi "Štajere"! Vse joka danes o slabih časih. Ali semterja ima človek vendar-le srečo. Praska "Bohemian" poroča slediče resnico dogodico: V Kušvardi na Českem je čul neki kmetič ponocni ropotanje v svinjskem hlevu. Hitro skoči pokonci in teče vun. Ves prestrašen opazi, da se mu je najlepšo svinjo ukradlo. Ko isče tata, najde nakrat denarnico s 170 K, katero je izgubil tat. Kmet je bil s tem zadovoljen in se vleže zopet v postelj. Med tem je opazil tat svojo izgubo. Privezel je ukradeno svinjo na neko drevo in sel nazaj, da bi v hlevu denarnico poiskal. Seveda vse zamanj. Zlastno odkoraka tat, da bi vsaj svinjo pridal. Ali zvesto svinjče se je odtrgal in prislo v kmetovo nazaj. Tako ima srečni kmet zdaj oboje: denar in svinjčeta. Denar je vložil pri oblasti in čez leto dni bode njegovo, kajti tat se pač ne bode oglasil.

Gospodarske.

Predno se krave otelijo, ne smemo jih pre dolgo molsti. S tem škodujemo teletu. Osobito moramo paziti, da opustimo molzno mnogo časa pred otelitvijo pri takih kravah, od katerih mislimo tele vzgojiti. Nekatere krave sicer nimajo 2—3 meseca pred "ciljem" mleka, toda boljše mlekarice dajo mleko tudi 3 do 4 tedne pred otelitvijo. Take krave je treba polagona osušiti. To se pa ne sme zgoditi s tem, da krave samo na pol pomolzemo, marveč s tem, da molzemo po manjkran na dan. Deset ali dvanajst tednov pred otelitvijo molzemo torej mesto trikrat. samo dvakrat a po zopetnih 8. dneh po enkrat na dan, za 8 dni vsakih 36 ur a nazadnje vsaki drugi dan.

Krmiljenje telic mora biti v prvem letu jako obilno, da se živila bolj okrepi in razvije. V drugem letu pa ne smemo krmiti preveč. Če postane telica pretolsta, se noče pojati in vbre-

jiti. Zato moramo prejenjati v drugem letu s preveč redilno pičo. V tem času poslagati je te licam rezanicu, seno, peso, pitnik. Kjer so dobrni pašniki, zadostuje paša, kvečemu jim je dati zjutraj in zvečer nekoliko sena ali slame. Ko so se telice vbrejile, pričeti pa jih je zopet dobro krmiti, s tem, da se jim doda dobre delje, otrobov in drugih pripomočkov za pitanje.

Nekaj o prahah. Naše poljedelstvo se mora še v marsičem izpopolniti. Današnje razmere so posebno zelo neugodne. Ker imajo vsa žita zelo slabe cene, se navadno poljedelstvo ne izplača, temmanj pa se izplača, če obdelujemo naše njive še vedno na isti nepopolen, pomanjkljiv način, kakor se to godi in se je godilo do sedaj. Če hočemo s poljedelstvom še kaj pridobiti, potem ga moramo začeti na popolnoma drug način. Danes hočemo govoriti samo o enem delu našega poljedelstva, namreč o prahah. V topeljših krajih Srednje Štajerske in na Spodnjem Štajerskem je navadno, da se za žitom seje ajda, za pšenico pa vsaj deloma, bela repa, kar je popolnoma pravilno. S tem se namreč zbrani, da se na njivi ne razvije tako zelo različen plevel in razen tega dobimo še z njive v enem letu dvakratni pridelek. En del njiv pa ostane popolnoma neobdelan, posebno pa njive, na katerih je bil prej oves, ker je na tistih prepozno, da bi še kaj dobili iz njih. Navadno ostanejo njive take, kakor smo jih zapustili, ko smo jih poželi in odpeljali žetev domu. Čakati morajo na to, da se v jeseni, med zimo ali v spomladni gnoj navozi nanje in da se potem na njih poseje kaka okopavina. Malokdo pa ve, da je to popolnoma nepravilno. Zato se tudi po kaže toliko plevela, ki se ne da odpraviti. Razen tega se zemlja zaleže in postane trda; v nej se ne morejo vršiti oni dogodki, ki so potrebni, da postane zemlja zopet rodovitna. Marsikdo si misli, da mu ni treba obdelovati zemlje, na ktero misli potem navažati gnoj; jednemu ali drugemu se to zdi celo škodljivo, ker na obdelano zemljo se gnoj težje vozi. Gotovo je, da ima vsaka reč svoj vzrok, ravnotako tudi malomarno obdelovanje zemelje. Vendar pa moramo pomisliti, kedaj je naša škoda večja: ali tedaj če pustimo strnišča neobdelano ležati ali pa če malo bolj težavno navažamo gnoj. Če pustimo strnišča dalje časa neobdelano ležati, potem dozirijo semena različnega plevela na njivi, ta izpadajo in se zopet zaredijo v zemlji in tako se zemlja za dalje časa onesnaži s plevelom. Vsaj na ta način si labko razlagamo, zakaj je na nekaterih njivah tako mnogo plevela. Zemlja, ki ni preorana, se tudi bolj posuši, ko zorana; tudi se v zemlji ne more razviti ono vretje, ki vso prst naredi bolj rodovitno. Vsak kmet, ktemu je kaj do tega, da uniči plevel na svojih njivah in da stori svoje njive bolj rodovitne, ne bo pustil požetih polj ležati neobdelanih, če tudi ne misli kmalu na njih kaj novega sezati, ampak jih bo vsaj kakor hitro je mogoče, sprašil. Praho naredimo na ta način, da zemljo kolikor mogoče plitvo preorjemo, ne nad 10 cm globoko. Brazdo pa lahko pri tem vzamemo zelo široko; tudi moramo gledati na to, da se brazda popolnoma obrne, tako da pride strnišče čisto na spodaj, prst pa čisto na zgore. Če plitvo orjemo, pride strnišče zelo plitvo v zemljo in hitro strohni; plevelu spodrežemo glavo, tako da slabšega popolnoma uničimo, a tudi močnejšega zelo poškodujemo. Same plevela, ki je pred praho dozorelo, pride zelo plitvo v zemljo, začne kmalu čimiti in ta mladi plevel pokončamo pri poznejšem obdelovanju njive. Torej je prašenje zelo dobro sredstvo za pokončevanje plevela. Če ne sprašimo, potem najprej dozori mnogo več plevela in daje seme; pri naslednjem globokem oranju pride seme zelo globoko v zemljo in vsako poznejše oranje ga spravi nekaj kvíšku, tako da je njiva za leta in leta polna plevela. Marsikdo ne ve, odkod pride toliko plevela na njegovo njivo, dasi je vzrok popolnoma naraven. Mnogo drugega ročnega dela (preipavanja, pletvi) si lahko prihranimo s praho, če jo opravimo primerno in ob pravem času. Da pri plitvem prašenju prej strohni strnišče in da poženejo prej semena plevela, je zelo dobro, če takrat, ko so se brazde že posušile, malo povajamo z okroglim valjarem, ki ga pa marsikje ne rabijo, ker ne pozna njeve vrednosti ali pa njega samega. Če ne